

Dosarul nr. 3ra-1228/23
2-23168456-01-3ra-18122023

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. A. Balan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca)

DECIZIE

22 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Ghenadie Eremciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, candidat la funcția de primar al municipiului Orhei împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, persoană terță Tatiana Cociu, concurent electoral din partea Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, candidat la funcția de primar în municipiul Orhei, cu privire la anularea hotărârii nr. 83 din 14 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 „cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1 și validarea mandatului de primar al municipiului Orhei, raionul Orhei”, anularea hotărârii nr. 84 din 14 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 „cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1, raionul Orhei, validarea și atribuirea mandatelor de consilier și declararea candidaților supleanți în Consiliul municipal Orhei, raionul Orhei”, anularea hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raională Orhei nr. 25 „cu privire la contestația din 15 noiembrie 2023 depusă de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea PP „Partidul Acțiune și Solidaritate”, la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023”,

împotriva deciziei din 15 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat integral hotărârea din 01 decembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și s-a emis o nouă decizie,

a constatat:

La 25 noiembrie 2023, ora 23:23, Sergiu Stanciu a depus prin intermediul poștei electronice a Judecătoria Orhei, sediul Central, cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională

Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 cu privire la anularea hotărârilor Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023, hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25.

În motivarea contestației a invocat că, la 14 noiembrie 2023, prin hotărârile nr. 83 și nr. 84, CECE mun. Orhei nr. 25/1 a confirmat legalitatea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1 și a validat mandatul de primar în mun. Orhei a dnei Tatiana Cociu - PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, precum și a validat/atribuit mandatele de consilieri la consiliul local/municipal Orhei, în timp ce pe rol la organele electorale și la instanțele de judecată erau și sunt în prezent contestații/litigii în examinare privind încălcările admise în campania electorală la alegerile locale din 05 noiembrie 2023.

Respectiv, asupra acestor hotărâri, conform procedurii stabilite, a fost depusă în termen, la data de 15 noiembrie 2023, o contestație.

La rândul său, organul electoral ierarhic superior, Consiliul electoral de circumscripție raională Orhei nr. 25, prin hotărârea nr. 248 din 19 noiembrie 2023 a declarat ca fiind inadmisibilă contestația din 15 noiembrie 2023 a concurentului electoral Sergiu Stanciu, depusă împotriva hotărârii nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023 a CECE Orhei nr. 25/1, în baza art. 93 alin. (2) lit. e) din Codul electoral, considerând că contestatarul/reclamantul nu poate revendica încălcarea drepturilor sale electorale.

Susține că, hotărârea nr. 248 din 19 noiembrie 2023 a fost emisă fără respectarea obligațiunii de citare și în general fără comunicarea, prin nici o metodă a concurentului electoral Sergiu Stanciu (PAS) despre ședința de examinare a cererii sale prealabile. Mai mult ca atât, hotărârea respectivă cu nr. 248 din 19 noiembrie 2023, i-a fost adusă la cunoștință abia la data de 23 noiembrie 2023 prin intermediul adresei electronice. Respectiv, nici nu a cunoscut despre ziua examinării contestației sale împotriva hotărârii nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023, fiindu-i lezat de către CECE Orhei nr. 25, dreptul la apărare și la informare, contrar prevederilor art. 26, 34, 38, 53 din Constituția Republicii Moldova, nu a cunoscut până la data de 23 noiembrie 2023 nici despre emiterea actului administrativ individual - hotărârea nr. 248 din 19 noiembrie 2023 a CECE Orhei nr. 25, pentru a o contesta în termenul general electoral de 3 zile, drept dovadă servind emailul și mesajul Președintei CECE Orhei nr. 25, dna Irina Taban, către reclamantul Sergiu Stanciu, expediat la data de 23 noiembrie 2023. În rezultatul acestor încălcări admise de către organul electoral, reclamantul a fost în imposibilitate de a se adresa în instanța de judecată cu cerere în termen de 3 zile de la adoptarea actului administrativ. Or, acesta a aflat despre hotărârea nr. 248 din 19 noiembrie 2023, abia la data de 23 noiembrie 2023.

A accentuat încălcările grave ale CECE Orhei nr. 25, prin faptul că nu i-a comunicat despre ședința din 19 noiembrie 2023, despre hotărârea emisă la această ședință în următoarea zi, conform Regulamentului aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128 din 18 iulie 2023.

Conform prevederilor art. 95 din Codul electoral nr. 325/2022, la alin. (3) stabilește că, în caz de divergență între reglementările prezentului cod și ale altor

acte normative, în partea ce ține de termenele de depunere a contestațiilor în perioada electorală, se vor aplica dispozițiile prezentului cod. Totodată, Codul electoral ca și act normativ, nu prevede instituția „Repunerii în termen”, respectiv, solicită repunerea în termenul de depunere a contestației, conform prevederilor art. 116 din Codul de procedură civilă și art. 65 din Codul administrativ.

Referitor la admisibilitatea acțiunii, reclamantul a invocat revendicarea dreptului vătămat în sensul art. 17 și art. 39 din Codul administrativ.

Organele electorale, în special CECE Orhei nr. 25/1 și CECE Orhei nr. 25, la emiterea hotărârilor nr. 248 din 19 noiembrie 2023; nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023, privind validarea mandatului de primar mun. Orhei și a consilierilor municipali, nu a ținut cont de prevederile legale, încălcându-le în mod abuziv, ceea ce denotă nulitatea absolută a respectivelor hotărâri, contrar prevederilor art. 174 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, pct. 9 din Regulamentul privind procedura de confirmare a legalității alegerilor, validarea și atribuirea mandatelor de primar și de consilier, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1104/2023.

Conform circumstanțelor cauzei, candidatul Sergius Stanciu din partea PP „PAS”, a depus mai multe contestații care se examinează și în prezent de către instanțele de judecată competente.

La 13 noiembrie 2023 a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1, cu privire la anularea hotărârii nr. 241 din 10 noiembrie 2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 75 din 05 noiembrie 2023, obligarea Consiliului Electoral al circumscripției electorale Orhei nr. 25/1 de a emite o hotărâre, prin care să dispună anularea înregistrării în calitate de concurent electoral la funcția de primar în mun. Orhei, a dnei Tatiana Cociu, din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” (excluderea din cursa electorală).

La 18 noiembrie 2023, Judecătoria Orhei, sediul Central a pronunțat hotărârea pe acțiunea în contencios administrativ depusă de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea PP „PAS” împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1, concurentului electoral Tatiana Cociu din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” cu privire la anularea hotărârii nr. 241 din 10 noiembrie 2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 75 din 05 noiembrie 2023, dosar nr. 3CA-128/2023.

Prin Hotărârea menționată instanța de judecată a respins acțiunea.

Nefiind de acord cu hotărârea din 18 noiembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a contestat hotărârea la Curtea de Apel Chișinău, la moment, cererea de apel depusă fiind pendinte la Curtea de Apel Chișinău (dosar nr. 2-23161448-02-3a-22112023).

Totodată, a depus cerere de chemare în judecată împotriva hotărârii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 cu privire la cererea prealabilă depusă de Sergiu Stanciu, împotriva hotărârii nr. 81 din 12 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1.

Respectiv, CECE mun. Orhei nr. 25/1 la emiterea hotărârilor nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023, prin care s-a confirmat legalitatea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1, și a validat mandatul de primar în mun. Orhei a dnei Tatiana Cociu, PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, precum și validare/atribuire a mandatelor de consilieri la Consiliul local/municipal Orhei, nu a respectat prevederile 174 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 și pct. 9 din Regulamentul privind procedura de confirmare a legalității alegerilor, validarea și atribuirea mandatelor de primar și de consilier, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1104/2023.

A subliniat reclamantul că, despre existența contestațiilor depuse de concurentul electoral la funcția de primar în mun. Orhei, Sergiu Stanciu, din partea PP „PAS”, CECE mun. Orhei nr. 25/1, a cunoscut. Or, anume CECE Orhei nr. 25 a emis hotărârea nr. 241 din 10 noiembrie 2023, care a constituit obiectul cererii de chemare în judecată depusă de Sergiu Stanciu împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1 (dosar în primă instanță nr. 3CA128/2023, dosar în instanța de apel nr. 2-23161448-02-3a-22112023).

În opinia reclamantului, faptele menționate denotă ilegalitatea hotărârilor nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023 emise de CECE mun. Orhei, nr. 25/1, din care considerente urmează a fi anulate.

În privința celor invocate de CECE Orhei nr. 25 în hotărârea nr. 248 din 19 noiembrie 2023, precum că contestația lui Sergiu Stanciu din 15 noiembrie 2023, privind infirmarea alegerilor din mun. Orhei, este inadmisibilă pe motiv că contestatarul nu poate revendica încălcarea drepturilor sale electorale, cu excepția contestațiilor depuse în condițiile art. 91 alin. (1) lit. d) și alin. (6), menționează următoarele: „în primul rând, CECE Orhei nr. 25, la emiterea hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023, nu a ținut cont că reclamantul a depus contestații inclusiv și prin care s-a contestat și inclusiv faptele considerate ca încălcare a cadrului normativ cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale, a candidaților desemnați, în privința candidatei Tatiana Cociu și a PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, în temeiul art. 91, 54 din Codul electoral, aceste contestații fiind depuse, în contextul încălcării grave a principiilor participării la alegeri prevăzute atât de Constituție, cât și de art. 2-7 din Codul electoral nr. 325/2022, respectiv, fiind clar prezentă vătămarea directă a drepturilor concurentului electoral Sergiu Stanciu, pentru care a solicitat revendicarea drepturilor sale electorale prin toate contestațiile depuse. În al doilea rând, organele electorale au emis hotărâri de confirmare a alegerilor și de validare a mandatelor de consilieri și primar în mun. Orhei, în timp ce pe rol la aceste organe, inclusiv la instanțele de judecată, se aflau la examinare contestații, în sensul art. 174 din Codul electoral.

Reclamantul Sergiu Stanciu a solicitat repunerea în termen a acțiunii, anularea integrală a hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023 emisă de Consiliul electoral de circumscripție raională Orhei nr. 25, prin care s-a declarat ca fiind inadmisibilă contestația din 15 noiembrie 2023 a concurentului electoral Sergiu Stanciu, din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, împotriva hotărârilor nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023 a CECE Orhei nr. 25/1; anularea integrală a hotărârilor nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023 al Consiliului electoral al

circumscripției electorale Orhei nr. 25/1 privind confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1 și validarea mandatului de primar în mun. Orhei a dnei Tatiana Cociu, Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, precum și validarea/atribuirea mandatelor de consilieri la Consiliul local/municipal Orhei.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a atras în proces, în calitate de terț Tatiana Cociu din partea Partidului Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, corectată prin încheierea din 04 decembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” la funcția de Primar în mun. Orhei împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, terț Tatiana Cociu, din partea Partidului Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” privind repunerea în termen a acțiunii, anularea hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a hotărârilor Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 04 decembrie 2023, Sergiu Stanciu a depus cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 07 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, candidat la funcția de primar al municipiului Orhei, cu menținerea hotărârii din 01 decembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 12 decembrie 2023, a admis recursul depus de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”. A casat integral decizia din 07 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a restituit cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, candidat la funcția de primar al municipiului Orhei, spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Rejudecând cauza, prin decizia din 15 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea din 01 decembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

S-a emis o nouă decizie, prin care s-a respins cererea lui Sergiu Stanciu de repunere în termen a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

S-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, candidat la funcția de primar al municipiului Orhei împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, persoană terță Tatiana Cociu,

concurrent electoral din partea Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, candidat la funcția de primar în municipiul Orhei, privind anularea hotărârii nr. 83 din 14 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 „cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1 și validarea mandatului de primar al municipiului Orhei, raionul Orhei”; anularea hotărârii nr. 84 din 14 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 „cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1, raionul Orhei, validarea și atribuirea mandatelor de consilier și declararea candidaților supleanți în Consiliul municipal Orhei, raionul Orhei”; anularea hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raională Orhei nr. 25 „cu privire la contestația din 15 noiembrie 2023 depusă de Sergiu Stanciu, concurrent electoral din partea PP „Partidul Acțiune și Solidaritate”, la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023”.

La 18 decembrie 2023, ora 15:08, prin intermediul poștei electronice, Sergiu Stanciu, concurrent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a depus recurs împotriva deciziei din 15 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 15 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, hotărârii din 01 decembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, Sergiu Stanciu, concurrent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând circumstanțele de fapt și de drept expuse în contestație (cererea de chemare în judecată) și în cererea de apel.

Recurentul a indicat că actele judecătorești au fost emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și de drept procedural, îndeosebi a Codului electoral, Codului administrativ și Codului de procedură civilă.

A menționat că solicitarea repunerii în termen a acțiunii a fost întemeiată pe prevederile Codului administrativ, și anume, art. 65 din Codul administrativ, art. 116 din Codul de procedură civilă și art. 68 alin. (2) din Codul electoral.

Respectiv, termenul de depunere a acțiunii în contencios administrativ nu a fost respectat din motive independente de voința apelantului/recurentului, și anume, hotărârea nr. 248 din 19 noiembrie 2023 i-a fost adusă la cunoștință la 23 noiembrie 2023, prin intermediul adresei electronice. Respectiv, nici nu a cunoscut despre ziua examinării contestației sale împotriva hotărârilor nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023, fiindu-i lezat de către CECE Orhei nr. 25, dreptul la apărare și la informare, contrar prevederilor art. 26, 34, 38, 53 din Constituția Republicii Moldova, or, pentru a contesta în termenul general electoral de 3 zile, drept dovadă servind emailul și mesajul președintelui CECE Orhei nr. 25, Irina Taban către Sergiu Stanciu expediat la 23 noiembrie 2023.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.

Totodată, potrivit art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 95 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

În virtutea aliniatului 8 al aceluiași articol, înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 15 decembrie 2023. Conform extrasului din poșta electronică, decizia instanței de apel a fost notificată recurentului, la 15 decembrie 2023, ora 17:30.

Astfel, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Curtea Supremă de Justiție, la 18 decembrie 2023, ora 17:03, a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

La 20 decembrie 2023, ora 08:30, prin intermediul poștei electronice, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, în persoana președintelui Grigore Mîra, a depus referință asupra recursului declarat de către Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei contestate.

Conform art. 247 din Codul administrativ, recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 245¹ alin. (1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” urmează a fi admis, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1) din Codul administrativ, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c)

hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, în urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casează integral decizia instanței de apel și trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

În corespundere cu art. 12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Art. 17 din Codul administrativ prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În corespundere cu art. 21 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Reieșind din prevederile art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Prin prisma art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

După cum denotă actele cauzei, la 25 noiembrie 2023, ora 23:23, Sergiu Stanciu a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, terț Tatiana Cociu, concurent electoral din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” cu privire la anularea hotărârilor Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023, hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie

2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25. Totodată, a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță, prin hotărârea din 01 decembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a respins acțiunea înaintată de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, ca fiind neîntemeiată.

Rejudecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 15 decembrie 2023 a casat hotărârea din 01 decembrie 2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins cererea înaintată de Sergiu Stanciu de repunere în termen a acțiunii și a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Sergiu Stanciu.

În susținerea soluției, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, Sergiu Stanciu nu a adus argumente plauzibile ce ar justifica omiterea termenului, invocând că, hotărârea nr. 248 cu privire la contestația din 15 noiembrie 2023 depusă de concurentul electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, i-a fost comunicată la data de 23 noiembrie 2023, or, în concordanță cu art. 95 alin. (1) din Codul electoral, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Instanța de apel a remarcat că, argumentul invocat de Sergiu Stanciu privind comunicarea hotărârii contestate la data de 23 noiembrie 2023 nu poate fi reținut, întru repunerea acțiunii în termen, or, depunând contestația, prin care a solicitat anularea hotărârilor nr. 83 și nr. 84 din 14 noiembrie 2023, emise de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, urma să dea dovadă de interes și diligență întru apărarea drepturilor și intereselor sale, în situația în care a considerat că, prin actele contestate i-au fost încălcate drepturile și interesele sale legale, având în vedere că, Codul electoral prevede expres termenul de contestare de 3 zile, de la data emiterii hotărârii. În acest sens, s-a notat că, Sergiu Stanciu nu a demonstrat diligență și nu a întreprins careva acțiuni pentru a utiliza drepturile sale procedurale și a contesta hotărârea în interiorul termenului legal, acțiunea fiind depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 15 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante cauzei, s-a abținut de a răspunde la toate întrebările de drept ridicate în fața sa, fapt prin ce a emis o hotărâre nemotivată.

În sensul art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin urmare, pentru a elucidă aspectele abordate, instanța de recurs consideră că decizia instanței de apel trebuie să conțină: motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă, precum și concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

La fel, instanța de recurs relevă că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și

interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, instanța de apel a ajuns la concluzia respingerii cererii lui Sergiu Stanciu de repunere în termen a acțiunii ca fiind neîntemeiată și declarării inadmisibile a acțiunii ca fiind depusă după expirarea termenului prevăzut de lege, fără a examina cerința reclamantului de repunere în termen. Or, cerința reclamantului de repunere în termen a rămas nesoluționată.

Sub acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, instanța de apel prin prisma art. 219 din Codul administrativ, urma să examineze cererea de repunere în termen, să cerceteze probele în acest sens și să verifice când Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr.25 a notificat reclamantul despre hotărârea nr.248 din 19 noiembrie 2023, or, aspectele date nu au fost verificate și analizate de către instanța de apel.

Anterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 decembrie 2023, prezenta cauză de contencios administrativ a fost remisă la rejudecare pentru clarificarea împrejurărilor întru stabilirea temeiniciei/netemeiniciei acțiunii înaintate de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, însă la rejudecarea cauzei instanța de apel a admis noi erori de drept procedural, ce țin de solicitarea de repunere în termen a acțiunii, nefiind solicitată confirmarea despre notificarea hotărârii din 19 noiembrie 2023 către contestatar, care pot fi remediate doar prin trimiterea cauzei la rejudecare.

Instanța de recurs remarcă că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Curtea reamintește că, articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, a argumentelor și a probelor prezentate de către părți (cauza Perez v. Franța [MC], nr. 47287 / 99, § 80, CEDO 2004-I, cauza Loupas v. Grecia, nr. 21268/16, § 37, 20 iunie 2019, cauza Capacchione v. Republica Moldova din 30 noiembrie 2021, § 19). De asemenea, reiterează jurisprudența sa constantă, potrivit căreia acest articol obligă instanțele să își motiveze deciziile sale. Întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie analizată în lumina circumstanțelor fiecărei cauze. Fără a necesita un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un reclamant, această obligație presupune, totuși, că o parte la procedura judiciară poate aștepta un răspuns specific și explicit la acele argumente care sunt

decisive pentru rezultatul procedurii în cauză (cauza Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugalia, nr. 78108/14, § 71, 25 februarie 2020 și cauzele citate în aceasta, cauza Caraman v. Republica Moldova din 16 februarie 2021, § 23).

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel, în același complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de circumstanțele constatate și să reexamineze cauza, adoptând o hotărâre legală, care să conțină răspunsuri la toate argumentele invocate în cererea de apel, cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței.

În conformitate cu art. 195, 247, 248 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”.

Se casează integral decizia din 15 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, candidat la funcția de primar al municipiului Orhei împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, persoană terță Tatiana Cociu, concurent electoral din partea Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, candidat la funcția de primar în municipiul Orhei, cu privire la anularea hotărârii nr. 83 din 14 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 „cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1 și validarea mandatului de primar al municipiului Orhei, raionul Orhei”, anularea hotărârii nr. 84 din 14 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 „cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, în circumscripția electorală mun. Orhei nr. 25/1, raionul Orhei, validarea și atribuirea mandatelor de consilier și declararea candidaților supleanți în Consiliul municipal Orhei, raionul Orhei”, anularea hotărârii nr. 248 din 19 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raională Orhei nr. 25 „cu privire la contestația din 15 noiembrie 2023 depusă de Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea PP „Partidul Acțiune și Solidaritate”, la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023”, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Ghenadie Eremciuc